

معرفی پروژه رصدخانه سیار تارا:

علم نجوم، فارغ از فضای آکادمیک، علمی جذاب برای همه مردم به خصوص نوجوانان و جوانان است. زمانی که دانش آموزان برای اولین بار از پشت تلسکوپ عوارض سطح ماه یا حلقه‌های زحل را مشاهده می‌کند، جرقه پرداختن به علم نجوم در دل بسیاری از آن‌ها شعله ور می‌شود و چه بسا پس از آن مسیر زندگی آن‌ها سمت و سوی دیگری می‌یابد تا جایی که با اشتیاق در پی کسب این علم می‌روند. خوشبختانه در سال‌های اخیر در ایران تلاش‌های خوبی برای احیای علم نجوم برداشته شده است. اما بیشتر رصدخانه‌ها موجود در ایران، در فضاهای شهری یا نزدیک به شهرها بنا شده است که به دلیل مشکل آلودگی شهرها عملاً کارایی این رصدخانه‌ها به میزان زیادی کاسته می‌شود. از طرفی در روستاها، مناطق دور و حاشیه‌ای که آسمان بکر و تاریکی دارند، کوچکترین امکانات رصدی وجود ندارد و ساکنان این مناطق با وجود داشتن آسمانی تاریک و زیبا از لذت رصد آسمان محروم‌اند. اما یک ایده ناب، همراه با هوشمندی و پشتکار فراوان توانست این مشکل را به فرصتی بی‌نظیر تبدیل کند: رصدخانه متحرک تارا!

رصدخانه تارا، رصدخانه‌ای است که می‌تواند به دورترین نقاط برود و زیر تاریک‌ترین آسمان‌ها، در شهرها و روستاهای دور و نزدیک، مردم را با علم نجوم آشنا کند. همچنین این توانایی را دارد که با استقرار در نقاط مطلوب به انجام پروژه‌های علمی و تحقیقاتی دانشگاهی بپردازد. به طور خلاصه، رصدخانه تارا یک اتومبیل کاروان است که با انجام تغییرات پیچیده‌ای، تبدیل به یک رصدخانه سیار شده است.

سقف اتومبیل و بدنه‌های جانبی و پشتی آن باز می‌شوند و دیواره از سه جانب تبدیل به پلکان می‌شوند تا افراد بتوانند وارد فضای رصدخانه شوند. در بخش میانی و انتهایی این اتومبیل سکویی تعبیه شده که در وسط آن پیلار (ستون اصلی مقر تلسکوپ) قرار دارد. ستون اصلی با استفاده از جک هیدرولیک پس از باز شدن سقف، به سمت بالا می‌آید. بر روی این مقر یک تلسکوپ با قطر دهانه ۱۶ اینچ و با اپتیک پیشرفته اشمیت – کاسگرین قرار دارد که در واقع بزرگترین تلسکوپ عمومی در ایران است.

رصدخانه دانشگاه تبریز دارای یک تلسکوپ ۲۴ اینچ و یک تلسکوپ ۱۶ اینچ است که صرفاً جهت استفاده دانشجویان است و امکان بازدید عمومی مردم وجود ندارد. همچنین مرکز فضایی ماهدشت نیز مجهز به تلسکوپ مشابه همین تلسکوپ است که آن هم صرفاً جهت فعالیت‌های تحقیقاتی استفاده می‌شود. برای جلوگیری از لرزش تصویر، چهار جک هیدرولیک نیز نصب شده است. پس از استقرار، کل اتومبیل بر روی جک استوار می‌گردد که این با این روش از همه لرزش‌های احتمالی نیز جلوگیری می‌شود. برای سیستم تامین برق این رصدخانه نیز تماماً با استفاده از پنل‌های خورشیدی طراحی شده است.

طرح رصدخانه سیار برای نخستین بار است که در ایران و خاورمیانه طراحی و اجرا شده است. همچنین در کشورهای غربی نیز طرحی مشابه با چنین ابعادی یافت نشده است.

رصدخانه تارا می‌خواهد به دورترین نقاط ایران برود، و شور اشتیاق رصد آسمان را با یکی از پیشرفته ترین تلسکوپ‌های کشور، با همه ایرانیان تقسیم کند. اکنون کودکان روستایی می‌توانند در همان روستای خودشان از پلکان تارا بالا بیایند و کم نور ترین کهکشان‌ها را به نظاره بنشینند.

مراسم افتتاحیه با حضور سردار تقی زاده جانشین وزیر دفاع و نمایندگان سازمان سما

سخنرانی سردار تقی زاده جانشین وزیر دفاع در مراسم افتتاحیه

کاروان رصدخانه تارا در حالت رصدی

کاروان رصدخانه تارا

گزارش رونمایی از رصدخانه سیار تارا با حضور نمایندگان سازمان سما

پیرو جلسه هماهنگی های اولیه تثبیت مرکز نجوم سما وابسته به باشگاه پژوهشگران جوان سازمان سما و ارتقا سطح کیفی و کمی فعالیت های نجومی در مدارس و آموزشگاه ها، جلسه ای با حضور سرکار خانم مهندس ملکی مدیر محترم پژوهش سازمان سما، سرکار خانم تهم رییس باشگاه پژوهشگران جوان سازمان سما، جناب آقای مهندس حسینی - کارشناس پژوهش سازمان سما و آقای تیمور نوری مدیر باشگاه پژوهشگران جوان آموزشگاه سما اندیشه و مدیر پورتال مرکز نجوم سازمان سما و مدیر یکی از برترین موسسات آموزشی و علمی و تجهیزاتی نجوم در کشور که مبدع بسیاری از شیوه های آموزش نجوم بوده و ارتباطات بسیار موثری با دانشمندان ارزنده کشورمان در حوزه فضا و نجوم نیز دارند، برگزار و موارد بسیار مهمی در زمینه همکاری های آتی مرکز پیشنهاد گردید. در صورتی که این پیشنهادات به تایید مسئولین محترم سازمان سما برسد نقطه عطفی در ارتقا نام سما در نادرترین فعالیتهای علمی نجومی در کشور خواهد بود.

یکی از پیشنهاداتی که در صورت تایید مسئولین محترم سازمان سما، تبلیغات بسیار موثری در معرفی نام سازمان سما در کشور می باشد همکاری در زمینه برگزاری رصدهای رایگان تنها رصدخانه سیار خاورمیانه بنام رصد خانه تارا در مراکز سما کلیه استانهای کشور می باشد.

اولین رصدخانه سیار کشور که با همکاری انجمن نجوم و سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح و به همت کاظم مهربابی منجم آماتور نجوم به مدت یک سال و نیم ساخته شده است. هدف از راه اندازی این رصدخانه سفر به کلیه استانها و شهرستانهای کشور و برگزاری رصدهای نجومی با هزینه مقرر خواهد بود.

در جلسه فوق الذکر مقرر گردید، جهت ارتقا فرهنگ مطالعه نجوم و معرفی مراکز سما به عنوان مهد مطالعه نجوم در سراسر کشور، در صورت اجرای تفاهمنامه فی مابین، در صورت سفر رصدخانه تارا به شهرهای مختلف و پس از اجرای رصد عمومی، استقرار یک روزه در مراکز سما داشته باشد و بصورت کاملا رایگان نسبت به آموزش و رصد دانش آموزان و دانشجویان اقدام نماید.

این رصدخانه درون یک کاروان مجهز به تجهیزات پیشرفته، کامپیوتر و یک تلسکوپ ۱۶ اینچی می باشد. لذا بنابر این پیشنهاد برای مراسم افتتاحیه رصدخانه که افراد برجسته در حوزه نجوم کشوری و جانشین وزیر دفاع جناب آقای سردار تقی زاده نیز شرکت نمودند، از مسئولین سازمان دعوت به عمل آمد. در این مراسم مسئول باشگاه پژوهشگران جوان آموزشگاه سما اندیشه و سرکار خانم تهم رییس باشگاه پژوهشگران جوان سازمان سما به عنوان نماینده حضور داشتند. ضمنا خبرگزاری صدا و سیما نیز این مراسم را تحت پوشش کامل خبری خود قرارداد و خبر آن در اخبار ساعت ۲۲ مورخ ۵ اردیبهشت ماه شبکه چهار پخش گردید.